

N O R M A
C A N O N I C E
V I S I T A N D A R U M
P A R O C H I A R U M

QUINQUE - ECCLESIIIS.

TYPIS STEPHANI KNEZEVITS C. R. PRIV.

TYPOGRAPHI 1828.

Praeparatio ad Canonicam visitationem.

1. Descriptio Parochiae Anno 1827mo concinnata, quae remittitur, diligenter perlegatur, et usque ultimam Januarii accuratissime, in quantum opus est, emendata, Officio Dioecesano exhibeatur. Peculiariter de Reditibus clarissime, et recepto usui hodierno convenienter respondeatur ad sequentes quaestiones:

a. Singuli Fundi ad Parochiam pertinentes: in qua plaga, vel regione siti? — quae longitudo, latitudo, qui vicini? — a quo facta donatio sub, vel sine conditione, — cum vel sine reservatione, — ad arbitrium usque revocationem, vel perpetuo? — quam curam gerit Parochiana Communitas, et quos in specie labores quoad agros, prata, vineam etc. perficere obligatur? — —

b. Quid praestat e frugibus, vino, altilibus, pecunia, lignis, (et his similibus) Parocho, Ludimagistro, Praeceptor, Campanatori, Templi curatori — quodlibet primum, — dein secundum, et tertium par ad eandem Familiam spectantium, atque eodem victu utentium conjugum — tam colonorum, quam Inquilinorum, ac subinquilinorum? — — quid Vidui et Viduae cujusvis memoratae classis si retineant Oeconomiam, vel si hanc dimittant? — — quid detur a singula domo, aut a vinea extra ambitum Parochiae sita? — — num aliquid praestent extranei intra ambitum Parochiae vineam possidentes?

c. Quid datur a Dominio, vel Patrono velut stabiliter Parochiae addictum?

d. E quibus Fundis, et naturalium speciebus datur sedecima?

e. Quot, ad quam intentionem; erga quale stipendium adsunt sacra fundata? —

f. Quae, quibus, quali cum securitate elocata praesto sunt Capitalia? num

de his datae obligatoriae litterae? — quis haec administrat?

g. Quis singula ad Parochiam pertinentia Ecclesiastica aedificia conservare obligatur?

2. Scholares proles diligenter quotidie doceantur Catechismum, historiam biblicam, cantum Ecclesiasticum, lectionem, scriptionem, et elementa Arithmeticae, ut et his coram Episcopo examinandi, prompte optato cum successu respondere valeant.

3. Sine dilatione conscribantur, qui intra ambitum Parochiae annum aetatis 8vum superarunt, neque hactenus Confirmationis Sacramentum receperunt, et nitide exaretur consignatio Episcopo Visitationis causa venturo tradenda cum columnis:

4. Pari ratione scribantur Schedae, quae cuius debite ad suscipiendam Confirmationem praeparato dabuntur, a singulis ante unctionem recipientur, dein cum praemissa Consignatione conferentur.

5. Singulis diebus Domini, et Festis a meridie Catecheses ita instituantur, ut auditores ad utiliter suscipiendam Confirmationem, aut gratiam hujus Sacramenti jam suscepti in se excitandam manuducantur; hinc Symbolum Apostolorum, doctrina de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia, et Poenitentia, item decem Praecepta Dei, et quinque Praecepta Ecclesiae, peculiariter fidei populo explicentur. Quia vero plerique tantum unctionem putant ad Confirmationis administrationem pertinere, repetitis vicibus inculcetur Confirmandis tam primam, quam ultimam Orationem partem esse Confirmationis, ideoque sub utraque omnes praesentes esse debere, ne secus dubiam reddant susceptionem Sacramenti.

6. Quicumque Confirmationem suscipiunt, intra triduum ante Confirma-

Nomen Baptismale et Cognomen Confirmandi et Locus habitationis Ejus.	Nomen, et Cognomen Parentum Confirmandi.	Patrinus vel Matrinas.	Aetas Confirmandi.	Nomen Confirmationis.
--	--	------------------------------	--------------------	-----------------------

tionem Confessionem Sacramentalem devote peragant, aut pridie, aut ipsa die sub Sacro Solemni Eucharistiam sumturi.

7. Templum non minus, quam reliquae Aedes Ecclesiasticae a pulveribus, et araneorum telis bene repurgentur, — in iisdem necessariae, praeprimis minores reparationes, quantum fieri potest, perficiantur, — omnia aedificia die adventum Episcopi praecedente, bene everrantur.

8. Die Domini, vel Festo Canonicam Visitationem proxime praecedente de scopo, et functionibus hujus Pastoralis Officii sacer sermo ad Concionem in quolibet Templo Parochiali dicatur.

Series

Series functionum Canonicae Visitationis.

1. Episcopus ad quamlibet Parochiam mane hora Septima comparebit, — a Parocho, et fidei populo ante fores Templi expectabitur, — e curru descendens mox Templum solemniter ingreditur sub Cantu Antiphonae in Pontificali praescriptae, et ante Aram in scabello genuflectet, donec Vice - Archi - Diaconus versiculum: *Pro-
tector* cum oratione: *Deus humilium* absolverit.

2. Mox Episcopus induet Sacras vestes, et celebrabit Sacrum lectum tribus Presbyteris in superpelliceo adsistentibus, sub quo Parochus ex ambone praeorabit lente, clare, devote lingua principali Lytaniae de Spiritu Sancto e pagellis adnexis, populo respondente, cum versiculis, et orationibus.

3. Terminato Sacro lecto exponetur Castrum Doloris, et dicentur Orationes in Pontificali praescriptae pro defunctis lingua latina, — dein Parochus lingua prin-

cipali vernacula praeorabit Populo sequente preces e memoratis pagellis.

4. Scholares in Templo e Doctrina Christiana, Historia biblica, Cantu Ecclesiastico, et lectione examinabuntur per Parochum, et Ludirectorem.

5. Scholaribus ad domum Scholarem recedentibus Episcopus Sacram supellectilem, et structuram Templi inspiciet, atque deposito ad fores Templi Rocheto Scholarem, et Ludimagistri domum visitabit, — Scholares ex Arithmeticae elementis, et scribendi promptitudine themata adsignante Ludimagistro pertentabit, — postea Parochialem domum, et adsitos fundos lustrabit.

6. Hora decima ante meridiem celebrabitur Sessio Parochialis, ad quam e Communitate Parochiana praeter Notarium 12. comparebunt praevis per Communitatem eligendi quorum nomina per Notarium describentur, et haec Consignatio subscriptione Notarii, et Communitatis Sigillo munita ante Sessionem Episcopo

exhibebitur; invitandi etiam erunt ad hunc Consessum Patronus, vel hujus Primarius Officialis, item Nobiles Possessores in loco degentes.

7. Horis pomeridianis Parochus cum adiutoribus suis audiet Poenitentium Confessionem, Episcopus cum Secretario parabit Instrumentum Visitationis Canonicae per Episcopum, Vice-Archi-Diaconum, Legale Testimonium, et Patronum, aut ejus Officialem Subscriptione, et Sigillo roborandum.

8. Sequenti die hora 6ta primum, media septima secundum signum dabitur, et 7a fiet compulsus sub quo praecedentibus per paria Scholaribus Episcopus Templum ingredietur.

9. Mox Parochus, vel Cooperator ascendet ambonem, et e pagellis leget admonitionem ad Confirmandos, et reliquum populum de Professione Fidei Catholicae, item actibus Spei, Charitatis, et Contritionis eliciendis, dein hos actus Theologicarum Virtutum ita distincte, et sensu

adcuratissime observato praeleget, ut populus singulas constructiones facile audire, et clara voce prae-euntem sequendo recitare possit. Interea Episcopus pro Solemnibus Sacris se parabit, et induetur.

10. Absolutis Actibus Fidei, Spei, Charitatis Episcopus in Pontificali ornatu aut e Cathedra, ubi commoda fuerit, aut e gradu Sanctuarii dicet brevem sermonem ad populum, et continua serie credenda, et agenda cum relatione ad Confirmationis Sacramentum explicabit, atque data Benedictione Sacrum Solemne inchoabit, sub quo vernacula lingua canet populus organo, aut etiam aliis musicis Instrumentis sonantibus.

11. Post Cantum Evangelii Episcopus considerabit, et Parochus, vel Cooperator perlectis diei epistola, et Evangelio lingua vernacula his, atque adjunctis Parochiae convenientem bene elaboratum sacrum sermonem dicet, quin seu Episcopi ullas laudes adferat, seu in populum invehatur, ideoque Sermonem descriptum pridie Episcopo exhibebit. Post sacrum sermo-

nem per Concionatorem orabitur e Cathedra clara voce praescripta Oratio pro Rege, et omni Classe hominum, quin Populus Sacerdotem sequatur.

12. Cum secundo pulsu campanulae ad aram, Cantus, et musica cessabit, et silentium observabitur usque finem Elevationis, dein vero majori campana in Turri breviter signum ternis vicibus dabitur. Particulae pro numero communicantium semper sub solemni Sacro consecrabitur, ideoque sufficientes in calice ad aram ante offertorium ponantur.

13. Post Communionem Episcopi praeeunte Parocho populus recitabit Confessionem: *Confiteor DEO, Omnipotenti* lingua vernacula, atque eadem lingua repetet verba Episcopi: *Domine non sum dignus etc.* Ad Cancellos vel gradum Sanctuarii Episcopus, in medio Templi autem alii Sacerdotes Populo Eucharistiam distribuent.

14. Data solemni Benedictione Vice-Archi-Diaconus, vel Parochus e pagellis Indulgentias vel 40. dierum, vel plenarias,

prout praevis Episcopus dicturus est, promulgabit, Confirmationis administrationem securam significabit, atque perleget e pagellis monita ad ordinem debite servandum pertinentia.

15. Finito Sacro solemni major Campana integro quadrante pulsabitur, ut ii, qui fors domum discessissent, ad initium primae orationis conveniant; sub hoc pulsu, — Ludimagistro praeunte, atque sonante Organo canet populus hymnum impressum *Veni Sancte Spiritus*, — Episcopus ad Sacristiam, vel Parochiam absque comitibus recedet mox rediturus, — Parochus, et alii Sacerdotes confirmandos disponent ita: ut ab ara usque portam Templi in latere Epistolae viri, in latere Evangelii autem mulieres consistant. Ut porro primae seriei sine disordine reliqui succedere possint, praevis adsvefiat populus illi mori, ut e latere Epistolae, seu ingredientibus a dextris viri, et pueri, ex altero latere autem mulieres, et puellae tam scamna, quam alia vacua spatia occupent, quod diebus Canonicae Visitationis accuratissime erit observandum.

16. Absoluto pulsu omnes Confirmandi, etiam qui extra Templum forent, propter multitudinem non volentes ingredi genuflectent, et illico super omnes per Episcopum dicetur Oratio prima; dein sequetur singulorum unctio, sub qua duo tantum Sacerdotes Episcopo adsistent, alter scilicet praecedet, Schedas colliget, nomen confirmandi pronuntiabit, et acum cum filo tenens Schedas ad filum adtrahet, quas absoluta qualibet serie colligatas ad aram adponet, inde per Aedituum ad Domum Parochialem deferendas; — alter vero Sacerdos Episcopum sequetur, et frontem uncti gossyppio absterget. Durante unctione cum sono organi canet Populus hymnum impressum: *Credo in Te*.

17. Unctione ad finem vergente iterum major campana quadrante pulsabitur, ut siqui e Templo abivissent, pro ultima Oratione, et Benedictione redeant, quam terminato pulsu omnes genuflectentes inter pia suspiria audient. Demum Parocho ex ambone praeunte e pagellis Confirmati gratiarum actionem orabunt, et sic solemnibus Sacris finis imponetur.

18. Confirmatio ubique in Templo administrabitur; atque ideo per Parochum praevis persvadeatur populo, ut ubi Templum angustum populo capiendo haud sufficit, absoluto Sacro solemni illi, qui nec Patrini, nec Confirmandi sunt, e Templo exeant, et memoratis locum cedant.

19. In Parochiis, ubi pluribus lingvis Sacri sermones dici solent; Lingva principali prima, et secunda die, Lingva accessoria vero tertia, vel etiam quarta die cantus, et omnes preces, cum quibus Sacra solemnia, et administratio Confirmationis junguntur, repetentur. Idcirco, sicubi sacer sermo diebus Domini, et festis alternando jam Hungarice, jam Germanice, vel etiam Illyrice dicitur; — prima et secunda die Lingva potioris partis, — tertia, et quarta ceteris populus sub Sacris utatur, et doceatur, atque singulis diebus illi tantum pro Confirmatione assistant, qui lingvae diei gnari sunt, aliis ad labores campestris dimissis. Quod praevis in Sermone de Canonica Visitatione dicendo populo clare notum reddendum est.

20. Sicubi in filialibus locis Templum fuerit, lingva accessoria in tali Templo tertia vel quarta die Sacra solemnia persolventur.

Regulae Decoris, expensarum, victus, Sanitatis.

1. Episcopus Equite praecedente propriis sex Equis vehetur cum Secretario, et duobus famulis; hunc currum onerarius sequetur, pariter praeiuncta Episcopali quadriga, in quo Cancellista, Coquus, Cubicularius, et famulus sedebunt. Hinc pro 11. Equis bonae qualitatis foenum, et avena ubique sufficiens, et aptum stabulum desiderabitur.

2. Episcopus ubique in domo Parochiali hospitabitur, nisi commodius hospitium in alia domo offerretur; ubi vicinae fuerint Episcopales Residentiae, ad illas pro nocte Episcopus cum utroque curru redibit.

3. Tam prandium, quam Coena frugalitati conveniens adponatur, Cibos omnes Episcopalis Cocus parabit.

4. Omnes expensae tam in foenum, et avenam, quam in victum Episcopi, et Comitum ejus erga Specificationem exhibendam ab Episcopo numerabuntur sine dilatione.

5. In quovis Districtu Vice-Archidiaconus proprio curru Episcopum sequetur, Sacerdotes autem per Parochum tot solummodo invitentur, quot necessarii sunt ad poenitentes audiendos, et sub Solemni Sacro adsistendi causa, — Acolythorum, et Thuriferorum Officio pueris Scholaribus decenter indutis, atque praevidie bene instruendis concredito.

6. Tam adveniente, quam abeunte Episcopo Campanae pulsentur; verum nemo obviam veniat, — nullae Salutationes fiant, — nemo e populo praequitet.

7. Hospitium ubique mundum, et necessariis instructum sit, sed neque pavimentum lavetur, nec parietes inalbentur.

8. Sub Cultu divino fenestrae omnes in Templo, Sacristia, et oratoriis constanter clausae erunt, et si Sacristia, vel Oratorium portam separatam, vel Templum plures portas habeat, principali porta Templi aperta manente, reliquae portae omnes claudentur.

9. Ubi crinium unctio viget, moneatur populus, ut adminus die administrandae Confirmationis ab hoc turpi more abstineant; partim ne Episcopi Confirmantis manus a Capillis confirmandi inficiatur, partim ne ingrato, odori spargendo materia subministretur.

